

Sygn. akt: I C 1105/19 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2020 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	pracownik biurowy Agnieszka Wysmyk

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2020 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa A. B..V. z siedzibą w H.

przeciwko D. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 1105/19

UZASADNIENIE

Powód – A. B..V. z siedzibą w H., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosł do elektronicznego postępowania upominawczego pozew przeciwko D. S. o zapłatę kwoty 790,31 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że powód prowadzi działalność gospodarczą, polegającą na udzielaniu konsumentom pożyczek krótkoterminowych, na podstawie wniosku o udzielenie pożyczki, złożonego przez klienta za pośrednictwem konta w serwisie na stronie internetowej: (...). Podniósł, że procedura wnioskowania o udzielenie pożyczki na stronie internetowej serwisu obejmuje dobrowolne udostępnienie przez klienta danych osobowych niezbędnych w procesie oceny zdolności kredytowej oraz weryfikacji tożsamości osoby składającej wniosek. Pożyczkodawca dokonuje wielostopniowej weryfikacji otrzymanego wniosku. W pierwszej kolejności sprawdzana jest zgodność i poprawność danych, jakie zostały złożone we wniosku pożyczkowym na stronie (...) Następnie pożyczkodawca

sprawdza wyniki weryfikacji tożsamości, jaką musiał przeprowadzić klient podczas składania wniosku za pomocą logowania się klienta na konto bankowe poprzez skorzystanie z usługi (...). Równocześnie spółka dokonuje zapytania w Krajowym Biurze informacji (...). Pożyczkodawca ma możliwość dodatkowej weryfikacji poprzez nawiązanie kontaktu telefonicznego na numer podany we wniosku celem potwierdzenia danych. Ponadto powód przedstawia klientowi podczas składania wniosku na stronie internetowej formularz informacyjny, obejmujący szczegółowe dane dotyczące wnioskowanej pożyczki oraz dokument umowy o kredyt konsumencki. Klient celem zakończenia procesu wnioskowania o pożyczkę musi dokonać akceptacji powyższych dokumentów. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku powód wysłał do klienta wiadomość sms z informacją o możliwości udzielenia zobowiązania. Klient celem ostatecznego potwierdzenia zawarcia umowy zobligowany jest do potwierdzenia umowy poprzez odesłanie wiadomości sms z akceptacją warunków. Zgodnie z tą procedurą, w dniu 10 czerwca 2019 roku, powód odnotował na stronie operatora złożenie wniosku numer (...). W związku z pozytywnym wynikiem kontroli kredytowej w dniu 10 czerwca 2019 roku powód zawarł z pozwanym umowę pożyczki numer (...), na podstawie której pozwanemu udzielono pożyczki w wysokości 600,00 złotych.

Zgodnie z umową całkowita kwota pożyczki do spłaty w dniu 10 lipca 2019 roku wynosiła kwotę 769,72 złotych. Ostateczny termin na spłatę zadłużenia upływał w dniu 10 lipca 2019 roku, ale pozwany nie spocił zadłużenia. Wówczas powód podjął próbę pozasądowego rozwiązania sporu poprzez kontakt telefoniczny z pozwanym, jak również poprzez wysłanie wiadomości email i sms. Z uwagi na brak uregulowania należności, niniejsze powództwo należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na kwotę należności głównej objętą żądaniem pozwu składa się kwota niespłaconej pożyczki w wysokości 600,00 złotych, niespłaconej prowizji w wysokości 150,00 złotych, niespłaconej prowizji administracyjnej w wysokości 14,97 złotych, kwota skapitalizowanych odsetek umownych za opóźnienie w wysokości 14% w skali roku liczonych od kwoty niespłaconej prowizji i kapitału pożyczki, od dnia 13 lipca 2019 roku do dnia 19 września 2019 roku w łącznej wysokości 20,59 złotych.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i postanowieniem z dnia 23 października 2019 roku, wydanym w sprawie VI Nc-e 1840011/19, przekazał sprawę do tutejszego Sądu.

Pozwany – D. S. prawidłowo wezwany na termin rozprawy nie stawił się, nie zajął stanowiska w sprawie i nie wniósł o przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – A. B..V. z siedzibą w H. prowadzi działalność gospodarczą, polegającą na udzielaniu konsumentom pożyczek krótkoterminowych, na podstawie wniosku o udzielenie pożyczki, złożonego przez klienta za pośrednictwem konta w serwisie na stronie internetowej: (...)

Procedura wnioskowania o udzielenie pożyczki na stronie internetowej serwisu obejmuje dobrowolne udostępnienie przez klienta danych osobowych niezbędnych w procesie oceny zdolności kredytowej oraz weryfikacji tożsamości osoby składającej wniosek. Wówczas pożyczkodawca dokonuje wielostopniowej weryfikacji otrzymanego wniosku, a mianowicie w pierwszej kolejności sprawdzana jest zgodność i poprawność danych, jakie zostały złożone we wniosku pożyczkowym na stronie (...) a następnie pożyczkodawca sprawdza wyniki weryfikacji tożsamości, jaką musiał przeprowadzić klient podczas składania wniosku za pomocą logowania się klienta na konto bankowe poprzez skorzystanie z usługi (...). Równocześnie spółka dokonuje zapytania w Krajowym Biurze (...), jak również pożyczkodawca ma możliwość dodatkowej weryfikacji poprzez nawiązanie kontaktu telefonicznego na numer podany we wniosku celem potwierdzenia danych. Powód przedstawia również klientowi podczas składania wniosku na stronie internetowej formularz informacyjny, obejmujący szczegółowe dane dotyczące wnioskowanej pożyczki oraz dokument umowy o kredyt konsumencki.

przyznane

Klient celem zakończenia procesu wnioskowania o pożyczkę musi dokonać akceptacji powyższych dokumentów. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku powód wysłał do klienta wiadomość sms z informacją o możliwości udzielenia zobowiązania.

Klient celem ostatecznego potwierdzenia zawarcia umowy zobligowany jest do potwierdzenia umowy poprzez odesłanie wiadomości sms z akceptacją warunków.

przyznane

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej nie zasługuje na uwzględnienie, mimo że strona pozwana D. S. nie stawiał się na termin rozprawy, nie zajął stanowiska w sprawie i nie wniósł o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność. Uzasadniało to zatem, stosownie do treści art. 339§2 kpc, uznanie za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W komentowanym przepisie zawarto bowiem domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda w zakresie okoliczności faktycznych, które to zastępuje postępowanie dowodowe, jednakże ma to miejsce jedynie, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150). Niezależnie jednak od wynikającego z treści art. 339 § 2 k.p.c. domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma obowiązek krytycznego ustosunkowania się do twierdzeń powoda z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211). Należy bowiem pamiętać, iż sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zgodne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje zaś wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, LEX nr 7094).

Istotnym jest również, że przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, LEX nr 37430, por. również uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r. III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150). Dlatego też obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania, w szczególności, że uzasadnione wątpliwości mogą powstać w wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie stanu faktycznego sprawy są ze sobą sprzeczne, nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp. Dlatego też tak istotne jest aby strona powodowa dołączyła do pozwu dowody, które umożliwią Sądowi weryfikację twierdzeń pozwu pod kątem spełnienia przesłanek z art. 339 kpc. Brak bowiem jakichkolwiek dokumentów powoduje, że przytoczone okoliczności budzą wątpliwości co skutkuje oddaleniem powództwa - nawet przy biernej postawie strony pozwanej - gdyż nie jest możliwym przyjęcie za prawdziwych twierdzeń pozwu. Tym bardziej, że z treści art. 3 k.p.c. wynika obowiązek stron i ich pełnomocników do przedstawiania dowodów istotnych w sprawie, albowiem w myśl art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne zwłaszcza, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradiktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ

Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontradyktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

W przedmiotowej sprawie powód wywodząc roszczenie o zapłatę kwoty 790,31 złotych w zakresie jego podstawy faktycznej podawał, iż dnia 10 czerwca 2019 roku doszło do zawarcia przez pozwanego D. S. z powodem umowy pożyczki nr (...) opiewającej na kwotę 600,00 złotych, którą pozwany wraz z dodatkowymi kosztami w postaci prowizji i prowizji administracyjnej, miał obowiązek spłacić do dnia 10 lipca 2019 roku. Tymczasem pozwany nie spłacił należności wynikającej z umowy, w związku z czym powstało zadłużenie w kwocie dochodzonej pozwem w niniejszej sprawie.

Zatem podstawę prawną żądania pozwu stanowił art. 720 § 1 k.c. w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Oznacza to, że istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie własności przedmiotu pożyczki z pożyczkodawcy na pożyczkobiorcę i odwrotnie przy zwrocie pożyczki, przy czym przedmiotem powrotnego przeniesienia własności nie muszą być te same pieniądze lub te same rzeczy zamienne, o ile mają tę samą ilość i jakość. Natomiast kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia. Dlatego też w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki, dający pożyczkę powinien udowodnić, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, natomiast biorący pożyczkę winien wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, przy czym obie strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Istotnym jest nadto, że z okoliczności podanych przez powoda w uzasadnieniu pozwu wynika, iż pod względem prawnym umowę tą zakwalifikować należało także jako kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim ze zm. (Dz. U. z 2011 roku, Nr 126, poz. 715).

Przez kredyt konsumencki zawierany na odległość rozumie się umowę o kredyt konsumencki zawieraną z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (art. 5 pkt 13).

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności i co do zasady umowa taka może być zawarta również za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

Zatem, w ocenie Sądu, o ile sam brak podpisu pozwanego pod umową pożyczki nie mógł jeszcze świadczyć o tym, że między stronami nie doszło do zawarcia umowy pożyczki, to jednak w świetle reguły ciężaru dowodu wynikającej z art. 6 k.c. powód był obowiązany w toku tego postępowania wykazać, że w jakikolwiek inny sposób pozwany złożył oświadczenie woli wyrażające zgodę na zawarcie umowy pożyczki nr (...), a w szczególności, że pozwany faktycznie otrzymał do dyspozycji kwotę objętą przedmiotową umową pożyczki.

Tymczasem powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, nie przedłożył w toku niniejszego procesu żadnego materiału dowodowego jednoznacznie potwierdzającego zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia, czyli faktu skutecznego zawarcia z pozwanym umowy pożyczki na warunkach wskazanych

w pozwie oraz udostępnienia pozwanemu do dyspozycji kwoty objętej umową pożyczki. Jest to, zdaniem Sądu, o tyle istotne, że już na etapie elektronicznego postępowania upominawczego toczącego się przed Sądem Rejonowym – Lublin Zachód w Lublinie, powód powziął informację o braku podstaw do wydania nakazu zapłaty. Zatem na tym etapie postępowania powinien on wykazać się aktywnością procesową i przedłożyć jakikolwiek materiał dowodowy, który potwierdziłby okoliczności wskazane w uzasadnieniu pozwu. W ocenie Sądu, sam brak aktywności procesowej ze strony pozwanego absolutnie nie zwalnia powoda z udźwignięcia ciężaru dowodu wskazanego w art. 6 k.c. W świetle będącej podstawą procesu cywilnego opartego na zasadzie kontrydiktoryjności reguły, to bowiem na stronach spoczywa obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności i faktów, które mogą być przedmiotem dowodu (art. 227 k.p.c.). Oznacza to, że obowiązkiem powoda jest przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) i wskazanie na to dowodów, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 k.p.c., art. 6 k.c.). Wszystkie bowiem okoliczności faktyczne doniosłe dla rozstrzygnięcia sprawy i składające się na podstawę faktyczną rozstrzygnięcia muszą mieć oparcie w dowodach przeprowadzonych w toku postępowania, o ile nie są objęte zakresem faktów przyznanych przez stronę przeciwną, jeżeli oczywiście przyznanie nie budzi wątpliwości (art. 229 k.p.c.) oraz co do faktów niezaprzeczonych (art. 230 k.p.c.) (tak Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 27 listopada 2014 r., I ACa 677/14, LEX nr 1621085). Sąd oczywiście może dopuścić dowód niewskazany przez strony, przy czym może to zrobić tylko w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze, w tym w szczególności w sytuacji wysokiego uprawdopodobnienia zasadności dochodzonego powództwa. Nie jest on jednak co do zasady władny zastąpić własnym działaniem bezczynność strony (por. wyrok SN z 5.11.1997 r., III CKN 244/97, OSNC 1998, Nr 3, poz. 52; W. Broniewicz, Głosa do wyroku SN z 12.12.2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001, Nr 7-8, poz. 116, s. 398).

Skoro jednak powód, w toku niniejszego procesu, nie uprawdopodobnił zasadności dochodzonego roszczenia, mimo że był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, to brak było podstaw do podjęcia jakichkolwiek działań ze strony Sądu z urzędu.

Wobec powyższego powództwo jako niewykazane nie zasługiwało na uwzględnienie i dlatego też Sąd oddalił je w całości.